

Ålands orgelfestival 2007

Det är igen dags för årets orgelfestival, nu för trettiotredje gången. Det är Ålands äldsta festival. Därmed inte sagt att den känner sig gammal. Nej, tvärtom försöker den ständigt förnya sig samtidigt som grundkonceptet är relativt oförändrat och inarbetat.

Festivalveckan 2007 innehåller fem renodlade orgelkonserter, två kammarkonserter, fyra konserter med orgel och annat instrument eller sång, en barnkonsert, en "önskekonsert", ett föredrag och en festhögmässa. Evenemangen är fördelade mellan åtta av Ålands sexton kommuner, däribland som vanligt också några skärgårdskommuner.

I år är det ganska mycket **Mozart**. Han föddes redan 1756, för ca 250 år sedan. Men i programmet finns också kompositörer som är födda på 1950- och 60-talet. En av dem, **Thomas Glanc** (f. 1961), medverkar själv som organist i årets festival med ett mycket spännande program i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Det består av både egna improvisationer och kompositioner och av orgelklassiker.

En kontrast, ett program med garanterat gammal, "väl lagrad", orgelmusik från 1500- och 1600-talet framförs i Saltviks kyrka av **Esa Toivola**, en ung finländsk organist.

Bland de medverkande artisterna finns både långväga gäster, som t.ex. **Mi-Ja Dyballa-Song** från Sydkorea som spelar i Sunds kyrka på fredagen och "hemmasöner", som t.ex. **Dan Karlström** och **Markus Malmgren**, som svarar för öppningskonserten i Jomala kyrka.

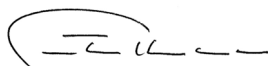
Så möts gammalt och ungt, väl lagrat och nyskapat, notbundet och improviserat med artister från när och fjärran – och med er, bästa åhörare/festivaldeltagare.

Ett ganska nytt inslag i orgelfestivalen är att det framförda programmet kompletteras med en muntlig presentation av verken. Musikkännaren **Erland Mattsson** medverkar också i år med sina mycket inkännande och sakkunniga presentationer vid ett flertal av orgelkonserterna. Presentationerna ger, tycker jag, en intressant tilläggsdimension till lyssnandet. Musik är inte bara ljud, utan ett komplext sammanhang av olika stimuli, som tillsammans blir det som vi ibland kallar "musikupplevelsen".

I förordet till fjolårets programhäfte funderade jag lite kring vad det är som åhöraren egentligen uppfattar och vad som är vacker eller njutbar musik och vad det är som gör att samma stycke kan upplevas så olika av olika lyssnare, till och med i samma kyrkorum eller konsertsal. Samma frågor kvarstår också i år, men svaren kan vara helt nya. De beror mycket på den personliga upplevelsen, på sinnesstämningen, på inställningen, ja till och med på dagsformen – både hos artisten och hos lyssnaren.

Så därför, bästa orgelfestivaldeltagare: lyssna och njut, reflektera och medverka och ge också gärna respons, som kan ge avtryck i nästa års orgelfestival.

Välkomna till Ålands orgelfestival 2007.

Gösta Helander
medlem i orgelfestivalens styrelse